

Poșta Română în Transnistria, 1941-1944 (I)

ing. Călin MARINESCU

1. Transnistria

Teritoriul dintre Nistru și Bug, purtând denumirea de Transnistria, a făcut parte din aria de formare a poporului român din cele mai vechi timpuri. În vremea marelui rege dac Burebista regatul dac se întindea până la gurile Bugului, iar odată cu cucerirea Daciei de către romani, autoritatea acestora se întindea și dincolo de Nistru, până la cursul Bugului.

Mai târziu românii au apărut mereu ca factori importanți în așezările acestor locuri. În cronicile călugărului Nistor, în secolul al IX-lea, românii apar sub numele de volochi, iar istoricul german Rudolf Wedell, în Atlas Istoric Geografic publicat la Berlin în anul 1824, arăta că la anul 900 românii ajunseseră la Nipru.

În secolul al XII-lea cronicarii ruși vorbesc despre înființarea unei organizații politice românești cunoscute sub numele de Țara Bolohovenilor (Volohovenilor), care îngloba regiunea Volhyniei, Podolia și ajungea până aproape de Kiev. Această țară a existat până la jumătatea secolului al XIII-lea, când a fost desființată de principiele de Kiev.

În secolele următoare românii și-au înființat organizații militare proprii, conducătorii lor fiind Ion Potcoavă, Pavel Apostol, etc.

În anul 1681 Duca Vodă avea sub stăpânire sa întreg ținutul dintre Carpați și Nipru, devenind domn al Moldovei și hatman al Ucrainei. În anul 1774, în timpul împărătesei Ecaterina a II-a, Imperiul rus s-a întins până la Bug și abia în anul 1792, prin pacea de la Iași dintre ruși și turci, Transnistria a trecut sub ocupație rusească. Moldovei i-a rămas doar un mic teritoriu, cuprinzând orașul Moghila (fondat de voievodul moldovean Ieremia Movilă). Acest teritoriu a trecut sub ocupație rusească în anul 1812, odată cu străbunul pământ românesc Basarabia.

Fig. 1 - Carte poștală militară românească de 1 leu expedită pe 19 oct. 1941 din Tiraspol la Galați.

Fig. 1 - 1 Leu Romanian military postcard, sent on October 19th 1941, from Tiraspol to Galați.

La 17 decembrie 1917 a avut loc la Tiraspol un impresionant congres al românilor din Transnistria pentru unirea cu România, însă condițiile politice nu au permis acest lucru.

Pentru a încerca să creeze un nou curs al istoriei și să-și legalizeze pretențiile asupra Basarabiei și chiar a întregii Moldove, URSS a creat la 12 octombrie 1924 Republica Moldovenească Autonomă Sovietică Socialistă cu o suprafață de 7.516 Km² și 600.000 de locuitori. Aceasta cuprindea patru județe: Rîbnița, Dubăsari, Tiraspol și Ananiev.

La începutul celui de-al Doilea Război Mondial, cancelarul german Adolf Hitler a vrut să ofere României în compensație pentru pierderea teritoriului românesc din Nord-Vestul Transilvaniei, cedat Ungariei horthyste prin nedreptul dictat de la Viena din 1940, ținutul dintre Nistru și Nipru, care fusese cucerit în urma luptelor cu URSS în lunile august-octombrie 1941. Totuși, mareșalul Ion Antonescu, conducătorul statului român, a acceptat numai adminis-

trarea teritoriului dintre Nistru și Bug, ținut unde se găseau localități cu populație majoritară românească, fără să uite nicio clipă teritoriile românești care rămăneau sub ocupație străină: Nord-Vestul Transilvaniei și Cadrilaterul.

Administrația civilă română în Transnistria a fost instituită prin Decretul nr. 1 din 19 august 1941, dat de Marele Cartier General român la Tighina. Printr-un nou decret din 17 octombrie 1941, Odesa împreună cu toată regiunea înconjurătoare a fost încorporată în regimul administrației civile din Transnistria, Odesa devenind capitala „Guvernământului Civil al Transnistriei”.

Suprafața sa era de 39.733 km², cuprinzând 13 județe, 64 raioane, 1.292 comune, 2.468 sate și două municipii: Odesa și Tiraspol. Populația în anul 1942 era de 2.326.226 persoane față de statisticile anterioare războiului care menționau 3.492.552 locuitori.

În timpul administrației române toate plățile se efectuau în lei și Reichkreditkassenschein (RKKS). Administrația

civilă a Transnistriei a durat până la data de 1 februarie 1944, când datorită apropierii liniei frontului și ofensivelor iminente ale armatelor sovietice a fost instituită Administrația militară română a Transnistriei, care nu a diferit din punct de vedere poștal de cea civilă.

2. Organizarea poștală

La 3 septembrie 1941 a fost inaugurat serviciul poștal român în Transnistria. Pentru început se admitea pentru public expedierea cărților poștale simple scrise în limba română și a actelor originale și în copii în picuri recomandate fără corespondență particulară. Nu se admiteau la expediere scrisori simple sau alte obiecte de corespondență.

Obiectele de corespondență admise la expediere erau supuse cenzurii. Corespondența provenită de la „autorități” și „public” conform normelor de mai sus era admisă numai pentru localitățile din inte-

riorul Transnistriei și din România.

De la 6 octombrie 1941 au fost admise în traficul poștal și scrisori simple ale publicului cu caracter particular, atât pentru interiorul Transnistriei, cât și pentru România.

Serviciul de scrisori recomandate s-a admis probabil de la 15 mai 1942. Din vara anului 1942 s-a aprobat ca oficiile poștale din Transnistria să primească corespondență poștală pentru toate țările cu care România era aliată și cu cele cu care România nu era în stare de război. O mare parte din corespondența transnistreană externă era tranzitată pe la Oficiul poștal București-Gara de Nord, unde avea loc o recenzurare a sa. Trebuie menționat faptul că la acest oficiu se cenzura numai corespondența externă sosită și expediată în/din România, iar Direcția Generală PTT voia să arate și prin această măsură că Transnistria nu era încorporată în

România, toată corespondența expediată între România și Transnistria fiind considerată corespondență externă.

În ceea ce privește expedierea citațiilor și actelor de procedură, în luna martie 1943 se preciza că: *Direcția PTT a Transnistriei ne face cunoscut că unele oficii poștale din țară (România - n.a.) admit la prezentare acte de procedură pentru oficiile poștale din Transnistria. Întrucât formele de procedură îndeplinite de oficiile poștale din susnumita provincie n-au efect juridic, fiind îndeplinite pe un teritoriu separat de România, rugăm luați măsuri ca să nu se mai primească citații și acte de procedură pentru Transnistria.*

Direcția PTT a Transnistriei a mai funcționat și la începutul lunii martie 1944, iar pentru luna aprilie 1944 a dat preaviz funcționarilor săi. În luna iulie 1944 Direcția PTT a Transnistriei, aflată în lichidare, își avea sediul

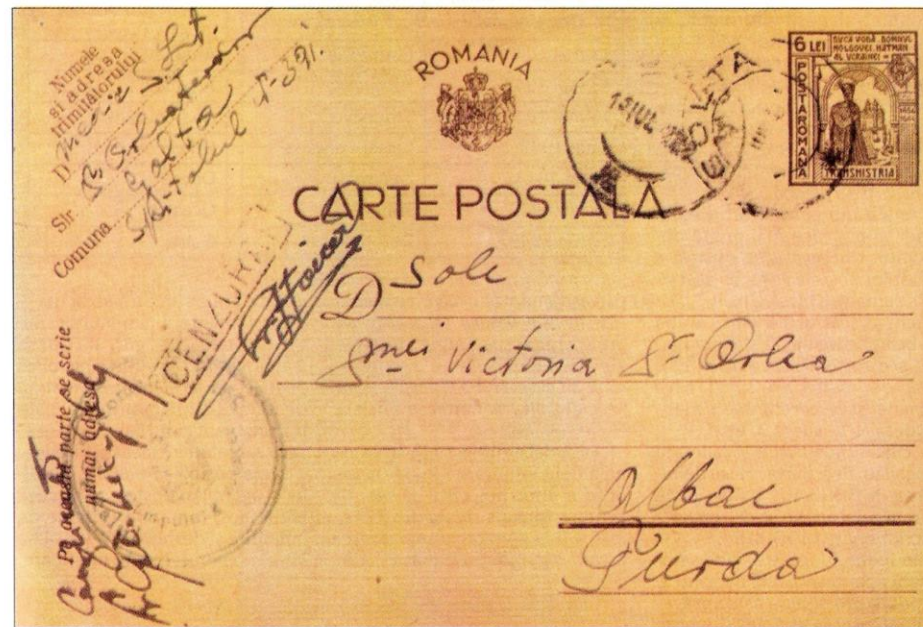

Fig. 2 - Carte poștală cenzurată expedită de la Golta la Albac-Turda pe 7 iulie 1942

Fig. 2 - Censored postcard sent from Golta to Albac-Turda on July 7th, 1942.

în București, pe Strada Anghel Saligny la nr.8, în fostul local al oficiului PTT București 24 Senat.

3. Oficiile poștale

Primele oficii poștale românești înființate în luna septembrie 1941 au fost Tiraspol și Balta. Au urmat apoi: Dubăsari, Rîbnița, Iampol, Moghilău, Tulcin, Ananiev, Berezovca, Bîrzula și Razdelnaia. La 22 octombrie 1941 s-a înființat Oficiul poștal Odesa I, iar la 15 februarie 1942 s-a deschis oficiul poștal Smerinca.

În luna ianuarie 1942 se admitea corespondență și pentru alte localități din Transnistria, pe lângă cele menționate mai sus și anume: Grigoriopol, Ocna, Obodovca, Berșad, Carelnic, Olgopol, Savrani, Liubașevca, Troițcoe, Valegoțulovo (Valea Hoților), Jugostroi, Crijopol, Tomașpol, Vapniarca, Codima, Camenca, Pesceanca, Ploti, Brațlav, Ladjine, Suremec, Sargord, Golta, Oceaev, Niceanoe și Ovidiopol. Deocamdată nu s-au găsit informații privind înființarea unor oficii sau agenții poștale în aceste localități până în luna ianuarie 1942.

Oficiile și agențiile poștale înființate și care trebuiau să se înființeze până la 1 august 1942, repartizate pe județe, sunt prezentate în Tabelul nr. 1. (vezi pagina 31)

Analizând conținutul acestui tabel se pot face mai multe observații. Numerotarea oficială a unităților poștale se făcea atât cu cifre romane (Odesa I, II, III, IV, Lipetchi I), cât și cu cifre arabe (Babcinți 1, Dalnic 2), dar ștampilele acestor oficii erau inscripționate de multe ori și cu cifre romane, și cu cifre arabe (Odesa I, Odesa N-1, Odesa 3, etc.).

Oficiul poștal din localitatea Moghilău, deși purta oficial denumirea MOGHILĂU, avea unele ștampile, inclusiv cele de cenzură, inscripționate MOGHILEV.

În Județul Juguastru, fiind semnalată agenția poștală Babcinți 1, se poate presupune că se prevedea înființarea și a altor agenții poștale în localitatea respectivă. Mai curioasă este denumirea

agenției poștale Dalnic 2, întrucât nu se cunoaște deocamdată în Transnistria existența unei agenții poștale sau a unui oficiu poștal Dalnic 1. În aceste cazuri s-ar mai putea emite o supoziție, și anume, că numerele 1 și 2 să nu reprezinte numărul agenției poștale, ci numărul localității. Astfel, exista o localitate Dalnic în apropierea Odesei, dar nu s-a găsit o hartă mai detaliată din care să se vadă dacă această localitate aparține Județului Odesa sau Județului Ovidiopol, ori mai exista o a doua localitate Dalnic în Județul Ovidiopol. O localitate Dalnic era semnalată în Județul Trei Scaune din România, dar în perioada 1941-1944 ea făcea parte din teritoriul cedat Ungariei.

La 13 noiembrie 1942 s-a deschis oficiul poștal Odesa V - Guvernământ, probabil în sediul

Județul Juguastru, 1 în Județul Oceaev, 1 în Județul Ovidiopol, 1 în Județul Tiraspol și 1 în Județul Odesa (Agenția Ilianka). În luna martie 1943 s-au înființat agenții poștale la Cazacovca și Potochi în Județul Moghilău, deserving o serie de sate din acest județ.

În lunile mai-iunie 1943 s-au înființat noi agenții poștale, care sunt prezentate în Tabelul nr. 2. Agenția poștală Domoniovca (Județ Golta) trebuia să se înființeze încă din anul 1942.

Se impun aceleași observații de mai sus privind agenția poștală Nicolaevca II, necunoscându-se până acum nicio agenție poștală Nicolaevca I. La fel pentru agenția poștală Zastava I. Faptul cel mai curios este că această numerotare (fie cu cifre arabe, fie cu cifre romane) apare pentru niște agenții poștale ale unor localități mici,

Tabel nr. 2/Table no. 2

Data deschiderii/ Opening date	Agenția poștală/ Post agency	Județul/District
13 mai 1943	Ciurni-Cut	Ananiev
13 mai 1943	Nicolaevca II	Ananiev
13 mai 1943	Strucovco	Ananiev
2 iun.1943	Balșoi-Fontana	Odesa
... iun.1943	Zastava I	Odesa
15 iun.1943	Trihati	Oceaev
23 iun.1943	Domoniovca	Golta

Guvernământului Civil al Transnistriei din Odesa. Așa cum se arată și mai sus, unele ștampile ale acestui oficiu erau inscripționate cu cifre arabe Odesa 5 și nu se menționa denumirea oficială Guvernământ.

La 1 decembrie 1942 se semnală deja înființarea în unele județe a unor noi oficii și agenții poștale față de 1 august 1942, fără a fi în general nominalizate, astfel: 3 în Județul Dubăsari, 1 în

în care era puțin probabil necesitatea înființării mai multor unități poștale. Desigur, la Odesa s-au înființat cel puțin cinci oficii poștale, dar în celelalte reședințe de județ s-a înființat numai câte un singur oficiu. Mai sunt necesare cercetări în această direcție. Este posibil ca numărul oficiilor și agențiilor poștale să fie ceva mai mare, urmând ca datele de înființare și desființare a lor să fie întregite prin cercetări ulterioare.

Ing. Călin MARINESCU, născut în anul 1955 la Dorohoi, licențiat al Institutului Politehnic din Iași, Facultatea de inginerie chimică. Preocupări filatelice: istorie poștală în legătură cu România. Contact: romexim.star@b.astral.ro

Romanian post in Transnistria, 1941-1944 (I)

eng. Călin MARINESCU

1. Transnistria

The territory between Nistru River and Bug River named Transnistria was part of the forming area of the Roman people from the oldest times. During the Age of Burebista, king of the Dacs, the Dac kingdom stretched to Bug River, and at the same time with the Roman conquest of Dacia, their authority extended even over the Nistru River to Bug River.

Later, the Romanians were known as an important factors for the settlements on these places. In the chronics of the monk Nistor from the 9th century, the Romanians appears under the name of Volochi, and the German historian Rudolf Wedell in the Historic and Geographic Atlas, issued in Berlin in 1824, revealed that in 1900 the Romanians arrived at Nistru River.

In the 12th century the Russian chroniclers speak about the foundation of a Romanian political or-

ganization known as „Bolohoveni (Volohoveni) country”, which included Volhyn region, Podolia and stretched near to Kiev. This country lasted until the middle of the 13th century, when the prince of Kiev dissolved it.

In the following centuries the Romanians founded military organizations of their owns, their leaders being Ion Potcoava, Pavel Apostol, etc.

In 1681 Duca Voda possessed the whole territory between Carpathian Mountains and ▶▶▶

Tabel nr. 1/Table no.1

Nr. crt. Crt. no.	Județul/District	Unitățile poștale/ Post offices
1.	Ananiev	Of. Ananiev, Ag. Cernovo, Jerebcovca, Petroverivca, Siraevo, Sfânta Troiță, Valea Hoților, Simcovca (se va înființa/it will be set up), Handrabura (se va înființa/it will be set up)
2.	Balta	Of. Balta, Ag. Berșad, Savrani, Olgopol, Pesceanca, Cecelnic, Obodovca
3.	Berezovca	Of. Berezovca, Ag. Veselinovo, Landau, Mostovei (se va înființa/it will be set up)
4.	Dubăsari	Of. Dubăsari, Ag. Cioara, Ocna, Grogoriopol, Zaharievca, Tibulencia
5.	Golta	Of. Golta, Ag. Crivoi-Oziero, Liubașevca, Vradievca, Domoniovca (se va înființa / it will be set up)
6.	Juguastru	Of. Iampol și Vapniarca, Ag. Cerneviți, Crijopol, Tomașpol, Dizigovca, Olșanca, Miașcovca, Maiovca, Babcinți 1, Podislovca (se va înființa/it will be set up), Mironovca (se va înființa/it will be set up), Jabrocrici (se va înființa/it will be set up)
7.	Moghilău	Of. Moghilău, Smerinca, Ag. Șar-Gorod (s-a cerut oficiu/office was demanded), Vindiceni (s-a cerut oficiu/office was demanded), Copai-Gorod, Blachi, Stanislavcic, Crasnoie, Dijurin, Iaroșinca, Murafa, Lucineti, Severinovca, Cazacovca, Potochi
8.	Oceaev	Of. Oceaev, Niceanoe, Ag. Varvarovca, Alexanderfeld (în curs de înființare/ in course of foundation)
9.	Odesa	Of. Odesa I, II, III, Telefoane, IV (în curs de înființare/in course of foundation), Ag. Janovca, Blaguevo, Antono-Codineevo
10.	Ovidiopol	Of. Ovidiopol, Ag. Grossliebenthal, Neuburg, Bilaevca, Dalnic 2, Vigoda (în curs de înființare/in course of foundation)
11.	Rîbnița	Of. Rîbnița, Bîrzula, Ag. Abolemicovo, Camenca, Codima, Nestoita, Lipetchi I, Colbasana, Cruti, Grabova, Pesceanca, Popiluchi-Gară, Rudnița, Slobotca, Voroncău, Mocra, Popenco, Rasco
12.	Tulcin	Of. Tulcin, Ag. Brasslav, Chirnasovca, Juralevca-Gară, Jurcovca, Ladjine, Peceara, Tahne, Spicovca, Trostineț, Capușteani (se va înființa/it will be set up), Clebani (se va înființa/it will be set up)
13.	Tiraspol	Of. Tiraspol, Ag. Razdelnaia, Tebicovca, Slobozia, Grosulova, Zelz

Nipru River, becoming prince of Moldavia and leader of Ukraine.

In 1774, during the empress Ekaterina's 2nd reign, the Russian Empire stretched to Bug River and only in 1792, after the peace of Jassy between the Russians and the Turks, Transnistria passed under Russian occupation. The territory left to Moldavia was a small one, belonging to Moghilău city (founded by the Moldavian voivode Ieremia Movilă). This territory passed under Russian occupation in 1812, together with the ancient Romanian territory Basarabia.

On December 17, 1917, an important Congress of the Romanians from Transnistria was held at Tiraspol, for the union with Romania, but the political circumstances did not allow this union.

In order to create a new course of the history and to legalize the claims over Basarabia and even over the entire Moldavia, USSR founded in October 12th 1924 the Autonomous Socialist Soviet Moldavian Republic having a surface of 7,516 km² and 600,000 inhabitants. This one had four districts: Rîbnița, Dubăsari, Tiraspol and Ananiev.

At the beginning of the 2nd War World, the German chancellor Adolf Hitler wanted to offer to Romania, as compensation for the loss of the Romanian territory from the North-West of Transylvania, surrendered to the Horthy's Hungary by the unfair Dictate of Vienna from 1940, the territory between Nistru River and Nipru River, conquered after the battles against USSR of August - October 1941. But, the marshal Ion Antonescu, the leader of the Romanian state, accepted only the administration of the territory between Nistru River and Bug River, a region with a majority of Romanian population without forgetting any minute the Romanian territories left under foreign occupation: the North-West of Transylvania and Cadrilater.

2. Postal organization

On September 3rd, 1941, the Romanian postal service in Transnistria was inaugurated. In the beginning it was allowed for the public the dispatch of usual postcards written in Romanian and of the original documents and copies in registered envelopes, without personal correspondence. The dispatch of simple letters or other items of correspondence was forbidden.

The items of correspondence accepted to be dispatched were submitted to the censorship.

The correspondence coming from the „authorities” and „public”, accordingly to the standards mentioned below, was accepted only for the localities from the interior of Transnistria and from Romania.

From October 6th, 1941, it was accepted into the circulation the usual letters of the public with personal character, in the interior of Transnistria and also in Romania.

The service of registered letters was allowed probably from May 15th 1942.

From the summer of 1942 the post offices of Transnistria got the approval to receive the postal correspondence for all the al- ▶▶▶

Fig. 3 - Scrisoare cenzurată, expediată recomandat din Tiraspol la București, francată filatelic, dar circulată efectiv.
Fig. 3 - Registered censored letter sent from Tiraspol to Bucharest, philatelic franking, effectively circulated

lied countries of Romania to which Romania was not in war. A big part of the external correspondence of Transnistria was in transit through the Post Office Bucharest - North Railway Station, where another censorship operation was made. It has to be mentioned that at this post office only the external correspondence arrived and sent in/from Romania was censored and the PTT General Office wanted to prove by this directive that Transnistria was not incorporated to Romania, all the correspondence sent between Romania and Transnistria being considered external correspondence.

Regarding the dispatch of the summons and of the proceedings documents, in March 1943, it was specified that: The PTT Office of Transnistria lets us know that some post offices of the country (Romania - n.a.) agree to receive proceedings documents for the post offices from Transnistria. Because the proceedings forms fulfilled by the post offices from the province mentioned below have no juridical consequences, being accomplished on a separated territory from Romania, please take measures in order to not receive summons and proceedings documents for Transnistria.

The PTT Office of Transnistria worked even at the beginning of March 1944, and on April 1944 noticed its employees.

In July 1944 the PTT Office of Transnistria, being in liquidation, had its headquarters in Bucharest, 8, Anghel Saligny Str., the former residence of the PTT Office Bucharest 24 Senate.

3. Post offices

The first Romanian post offices founded on September 1941 were Tiraspol and Balta. Then followed: Dubăsari, Rbnița, Iampol, Moghilău, Tulcin, Ananiev, Bere-zovca, Birezula and Razdelnaia. On October 22nd 1941 the post office Odessa 1 was founded and on February 15th 1942 the post office Smerinca was opened.

On January 1942 the corres-

Fig. 4 - Scrisoare recomandată cenzurată, expediată din Odessa la T. Severin pe 31 dec. 1943, francată cu mărci postale transnistrene de 3 lei (Colecția Em. Săvoiu).

Fig. 4 - Registered censored letter sent from Odessa to T. Severin, on December 31, 1943, stamped with Transnistria postage stamps of 3 Lei (Em. Săvoiu collection).

pondence for other localities of Transnistria was also accepted, except those mentioned above, so that: Grigoriopol, Ocna, Obodovca, Bersad, Carelnic, Olgopol, Savrani, Liubashevca, Troițcoe, Valegoțulovo (Valea Hoților), Jugostroi, Cri-jopol, Tomashpol, Vapniarca, Codima, Camenca, Pesceanca, Ploti, Brațlav, Ladjine, Suremec, Sargord, Golta, Oceacov, Niceanoe

and Ovidiopol. Till now no information was found regarding the foundation of some post offices or agencies in these localities until January 1942. The post offices and agencies founded and which had to be founded until August 1st, 1942, by districts, are presented in the Table no. 1 (see page 31). Many comments could be done ▶▶▶

analyzing the content of this table.

The official numbering of the post offices was done in Roman numbers (Odesa I, II, III, IV, Lipetchi I), and also in Arabian numbers (Babcinți 1, Dalnic 2), the post marks of these offices were frequently written with Roman and Arabian numbers at the same time (Odesa I, Odesa N-1, Odesa 3, etc.).

The post office from the locality Moghilău, bearing officially the name MOGHILĂU had some cancellations, including censorship cancellations, written MOGHILEV.

In the district of Jugastru due to the notification of the post agency Babcinți 1 the supposition that it was foreseen also the foundation of some other post agencies in the irrespective locality could be made. A little bit more curious is the name of the post agency Dalnic 2, because, till now the existence in Transnistria of a post agency or post office Dalnic 1 has been unknown. In this case a supposition could be made: the numbers 1 and 2 don't represent the number of the post agency but the number of the locality. So that a locality Dalnic existed next to Odesa, but a detailed map hasn't been found in order to see if this locality belonged to Odesa district or to Ovidiopol district, or

if it was a second locality Dalnic in Ovidiopol district. A locality Dalnic was notified in the district Trei Scaune from Romania, but during the period 1941-1944 it belonged to the territory surrendered to Hungary.

On November 13th, 1942, the post office Odessa V - Government was opened, probably at the headquarters of the Civil Government from Odessa. As it had been shown above, some post marks of this office were written with Arabian numbers Odesa 5 and the official name *Gubernă-mânt* (in translation Government) was not mentioned.

On December 1st 1942 it was notified the foundation in some districts of new post offices and agencies comparing with August 1st 1942, without being generally nominated, e.g.: 3 in Dubasari district, 1 in Jugastru district, 1 in Oceacov district, 1 in Ovidiopol district, 1 in Tiraspol district and 1 in Odessa district (Ilianka Agency).

In March 1943 post agencies in Cazacovca and Potochi in Moghilău district were founded, serving a lot of villages of this district. In May-June 1943 new post agencies which are presented in Tabel no. 2 (see page 30) were founded. The post agency Domoniovca (Golta district) was supposed to be founded since 1942.

The same observations from above have to be done regarding the post agency Nicolaevca II, being unknown until now of any agency Nicolaevca I. The same situation is for the post agency Zastava I. The most curious fact is that this numbering (either with Arabian numbers or Roman ones) appears for some post agencies of some small localities were the necessity of the foundation of many post units was unlikely.

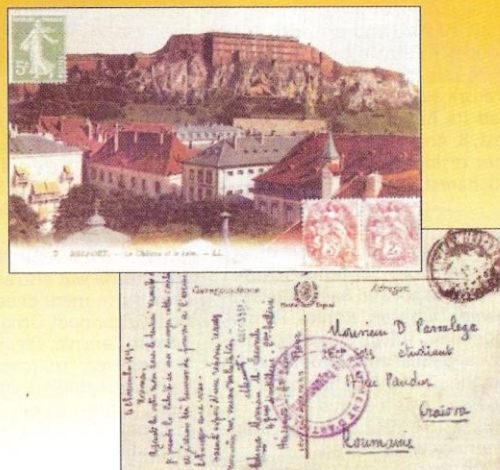
Possibly the numbers of post offices and agencies is bigger, further research could find more data of their foundation and suppression.

Eng. Călin MARINESCU is born in Dorohoi, Romania, and received his education in engineering. Working in philately: postal history in connection with Romania. Contact: romexim.star@b.astral.ro

O pasiune filatelică longevivă

Un bun exemplu în această privință îl constituie o ilustrată TCV (Timbre côté vue) trimisă din Franța la Craiova în decembrie 1919, unui tânăr student, D. Pasșalega, care va deveni o distinsă personalitate a filateliei românești timp de peste 60 de ani.

Ilustratele TCV, aceste precursori ale maximafiliei de azi, făceau obiectul unui intens schimb între colecționari, încă de la sfârșitul secolului XIX. Această ilustrată TCV prezintă particularitatea că provine de la un ofițer al Regimentului 47 Artilerie din Franța și poartă ștampila cenzorului unității (le Vaguemestre = subofițerul furier), iar la sosirea în România, ștampila rotundă în negativ Censura militară, aplicată cu precădere corespondenței din străinătate. (Titus ORĂDEAN)

Poșta Română în Transnistria, 1941-1944 (II)

ing. Călin MARINESCU

4. Transporturile poștale

Luptele grele din august-septembrie 1941 au dus la avarierea căilor ferate și a rețelei rutiere din Transnistria. Până la repunerea lor în funcțiune s-a hotărât ca transportul corespondenței să se facă printr-o unitate de patru avioane în care să deservească localitățile în care funcționau oficii poștale românești. Punctul de plecare al avioanelor era orașul Tiraspol și cursele au început zilnic de la 3 septembrie 1941. În luna decembrie 1941 se puseseră deja în circulație unele trenuri și nu se mai admitea la expediere corespondență-avion, cursele poștale aeriene fiind suspendate probabil și din cauza vremii nefavorabile.

Pentru legarea aeropoștală a României cu Transnistria, Direcția Generală PTT a organizat curse poștale aeriene cu avioanele Companiei LARES, care circulau pe ruta București-Galați-Chișinău, prelungită până la Tiraspol. Astfel, în anul 1942, de la 5 mai s-a înființat cursa poștală aeriană București - Galați - Chișinău - Tiraspol și retur, funcționând de trei ori pe săptămână: marți, joi și sâmbătă, până, probabil, la începutul lunii iulie 1942.

Tabel nr. 1 / Table no. 1

Orarul de zbor de la 5 mai 1942 The flights' time table since May 5th, 1942

Plecare Departure	7,30	București	17,30	Sosire Arrival
Sosire Arrival	8,25	Galați	16,35	Plecare Departure
Plecare Departure	8,35	Galați	16,25	Sosire Arrival
Sosire Arrival	9,30	Chișinău	15,30	Plecare Departure
Plecare Departure	9,40	Chișinău	15,20	Sosire Arrival
Sosire Arrival	10,00	Tiraspol	15,00	Plecare Departure

Fig. 5 - Carte poștală cenzurată, expedită prin avion din Oceaov la București pe 12 iunie 1943 (Colecția Em. Savoiu)
Fig. 5 - Censored Post card sent by flight from Oceaov to București on May the 12th 1943 (Em. Savoiu collection)

De la 7 iulie 1942 legătura aeropoștală se făcea prin cursa poștală aeriană BUCUREȘTI-IAȘI-CHIȘINĂU-TIRASPOL, prelungită la 28 iulie până la Odesa printr-o cursă locală. Tot de la 28 iulie 1942 s-a înființat și o cursă poștală aeriană directă BUCUREȘTI-IAȘI-CHIȘINĂU-TIRASPOL-ODESA și retur, care a funcționat până la

30 octombrie 1942. Cursa poștală aeriană locală Tiraspol-Odesa și retur a fost suspendată la 4 septembrie 1942, iar cursa poștală aeriană București-Iași-Chișinău-Tiraspol și retur a funcționat tot până la 30 octombrie 1942.

De la 1 august 1942 s-a prelungit cursa poștală aeriană BUCUREȘTI-CONSTANȚA până la ODESA, funcționând astfel până la 4 septembrie 1942.

În anul 1943 avioanele LARES și-au schimbat itinerariul și de la 4 mai s-a înființat cursa poștală aeriană BUCUREȘTI-GALAȚI-ODESA și retur, funcționând de trei ori pe săptămână: marți, joi și sâmbătă.

Repunerea în funcțiune a circulației trenurilor pe căile ferate a condus la înființarea birourilor poștale ambulante feroviare românești în Transnistria. Între anii 1942-1944 în Transnistria a existat o cale ferată principală Odesa-Razdelnaia-Birzula-Smerinca, de la care porneau mai multe ramificații spre est și spre vest. Dintre acestea, mai importante pentru Românie erau cea de la Razdelnaia prin Tiraspol spre

Chișinău și cea spre Cetatea Albă. Mai întâi s-a prelungit ruta birourilor poștale ambulante nr. 41 și nr. 42 București-Iași-Chișinău și retur până la Odesa (prin Tiraspol), prin atașarea vagoanelor poștale la trenurile accelerate 701 și 702.

A fost înființată și o rețea proprie de birouri poștale ambulante, care circulau numai în Transnistria, dar aveau predări și primiri de saci poștali cu România. Numerotarea acestor birouri ambulante s-a făcut cu patru cifre față de două și trei cum era în România. Deoarece în România prima cifră reprezenta zona poștalo-feroviară în care își desfășura activitatea biroul poștal ambulant, probabil că și la numerotarea folosită în Transnistria prima cifră (cifra 4) sau chiar primele două cifre (cifrele 40) reprezenta, respectiv, reprezentau zona poștalo-feroviară, iar ultimile două cifre-numărul propriu-zis al biroului poștal ambulant feroviar. Se semnalează astfel 12 birouri poștale ambulante feroviare numerotate 4003-4014, numărul lor putând fi însă mai mare. Acestea erau următoarele:

Tabel nr. 2 / Table no. 2

Orarul de zbor de la 4 mai 1943 The flights' time table since May 4th, 1943

Plecare Departure	7,15	București	17,25	Sosire Arrival
Sosire Arrival	8,00	Galați	16,40	Plecare Departure
Plecare Departure	8,15	Galați	16,25	Sosire Arrival
Sosire Arrival	9,15	Odesa	15,25	Plecare Departure

Click la adresa <http://www.philatelica.ro/luna-apollo.pps>, Dl. general-maior (r), doctor inginer cosmonaut Dumitru Prunariu, (http://ro.wikipedia.org/wiki/Dumitru_Prunariu) președintele Consiliului Științific al Agenției Spațiale Române semnează o amplă prezentare dedicată aniversării a 40 de ani de la prima coborâre a omului pe Lună. (dnd)

biroul de cenzură cel mai apropiat de pe traseu, urmând a fi dirijată ulterior spre destinatar.

5. Tarifele poștale

În perioada 3 septembrie-5 octombrie 1941 au fost fixate tarifele poștale diferențiate pentru corespondența destinată în interiorul Transnistriei (internă) și cea destinată României. Tarifele și taxele poștale pentru această perioadă sunt prezentate în Tabelul nr. 3.

De la 6 octombrie 1941, tarifele și taxele poștale interne în Transnistria și cele pentru corespondența expedită din Transnistria spre România s-au unificat, cu excepția tarifului pentru scrisori, care a rămas diferențiat. Toate tarifele și taxele poștale, exprimate în lei, valabile pentru perioada 6 oct. 1941 - 10 apr. 1944, se pot urmări în Tabelul nr. 4.

Din anul 1942 s-a admis corespondență externă pentru țările aliate României în războiul contra URSS. Corespondența din Transnistria adresată acestor țări ca: Belgia, Germania incluzând Austria, Elveția, etc., era taxată cu aceleași tarife poștale ca pentru România.

Toate publicațiile din Transnistria au redat tarifele și taxele poștale în RKKS.

Ca și în România, și în Transnistria a fost folosit sistemul expedierii publicațiilor de către editori cu plata taxelor poștale în numerar.

Ing. Călin MARINESCU, născut în anul 1955 la Dorohoi, licențiat al Institutului Politehnic din Iași, Facultatea de inginerie chimică. Preocupări filatelice: istorie poștală în legătură cu România.
Contact: romexim.star@b.astroil.ro

Semnalare

Valoarea de 0,30 Lei din emisiunea *Floră din arii protejate - Munții Rodnei* s-a machetat *Floarea de colți*. Corect este *Floarea de colț*. Această greșală de machetare o face mai interesantă pentru filателиști. (Florin Patapie-Raicu)

Romanian post in Transnistria, 1941-1944 (II)

eng. Călin MARINESCU

4. Postal transports

The heavy struggles from August-September 1941 determined the damaging of the railways and the road network of Transnistria. Until their restoring it was decided that the post transport must be done by a unit of four air planes which had to serve the localities where the Romanian post offices worked. The departure point for the planes was Tiraspol city and the flights were daily beginning with September 3rd, 1941. On December 1941 some trains were put into circulation and the plane was not allowed anymore for sending mails, the flights being stopped probably due to the bad weather.

In order to make an aero-postal connection of Romania with Transnistria, the PTT General Division organized postal flights using the planes of LARES Company which circulated on the route Bucharest-Galatz-Chisinau, extended to Tiraspol. Therefore the aero-postal flight BUCHAREST-GALAȚI-CHISINAU-TIRASPOL and return was founded, three times a week: on Tuesday, Thursday, and Saturday, probably until the beginning of July 1942.

Since July 7th, 1942 the aero-postal connection was made by aero-postal flight BUCHAREST - IAȘI - CHIȘINAU - TIRASPOL, extended to July 28th to Odessa and return by a local flight that worked until October 30th, 1942. The local postal flight Tiraspol - Odessa and return was suspended on September 4th, 1942 and the postal flight Bucharest-Iași-Chișinău-Tiraspol and return worked also until October 30th, 1942.

From August 2nd, 1942 the postal flight BUCHAREST-CONSTANȚA was extended to ODESSA, working this way until September 1942.

In 1943 the LARES planes changed their route and beginning with May 4th the postal flight BUCHAREST-GALAȚI-ODESSA and return was founded, working three

Tabel nr. 3 / Table no. 3

Tarife și taxe poștale interne 3 sept. - 5 oct. 1941 (lei)

The domestic postal tariffs and rates Sept 3rd - Oct. 5th, 1941 (lei)

	Interne Domestic	Spre România To Romania
- cărți poștale simple și ilustrate - ordinary and picture post cards	12	24
- cărți poștale recomandate - registered post cards	24	42
- scrisori recomandate 20 g - registered letters of 20 g	36	48
- trepte de greutate 20 g - weight levels 20 g	6	6
- suprataxă prin avion - overtax par avion	24	48

times a week: on Tuesday, Thursday, and Saturday.

The resuming schedule of the trains on railways determined the foundation of the Romanian itinerant railway post offices in Transnistria. Between 1942 and 1944, in Transnistria, that the main railway Odessa-Razdelnaia-Birzula-Smerinca from which many branches started, to the east and the west. From these, the most important ones for Romania were Razdelnaia by Tiraspol to Chișinău and the one to Cetatea Albă.

First, the route was extended of the itinerant post offices no. 41 and 42 Bucharest-Iași-Chișinău and return to Odessa (via Tiraspol), by the attach of the postal waggons to the express trains 701 and 702.

An own network of itinerant post offices was also founded that circulated only in Transnistria, but they had exchange (delivery and reception) of postal bags with Romania. The numbering of these itinerant post offices was with four digits as opposed to the two or three digits as it was in Romania. Because in Romania the first number represents the railway postal area where the itinerant post office worked, probably the first number from the system used in Transnistria (the number 4) or even the two first digits (the numbers 40) represented the railway postal area and the last two represented properly the number of

the itinerant railway post office. Twelve itinerant railway post offices numbered from 4003 to 4014 are mentioned, but their number could be even higher. Those were the followings:

- No. 41, 42 - Round trip Bucharest-Odessa
- No. 4001, 4002 - ...
- No. 4003, 4004 - Round trip Odessa-Smerinca
- No. 4005, 4006 - Round trip Razdelnaia-Golta
- No. 4007, 4008 - Round trip Odessa-Bug
- No. 4009, 4010 - Round trip Slobotca-Rîbnița
- No. 4011, 4012 - Round trip Odessa-Ovidiopol
- No. 4013, 4014 - Round trip Smerinca-Moghilău

No information was found regarding the routes of the itinerant post offices no. 4001 and 4002, their activity being suspended during 1942. It was impossible to find out what Bug means to the route of the itinerant post offices no. 4007 and 4008, but we can make the supposition that these went to the eastern border of Transnistria formed by Bug River and then returned.

As in Romania, the correspondence delivered to the itinerant railway post offices, after the cancellation of the stamps with the postmark of the respective post office was sent to the closest censorship office to the route, for further direction to the addressee. ▶▶▶

5. Postal rates

During September 3rd - October 5th, 1941 different postal rates were settled for the correspondence sent inside Transnistria (domestic) and that addressed to Romania. The postal tariffs and rates belonging to this period are presented in the table no. 3.

From October the 6th, 1941 the internal tariffs and rates in Transnistria and those for the correspondence sent from Transnistria to Romania were unified, except

Tabel nr. 4 / Table no. 4

Toate tarifele și taxele poștale, exprimate în lei, valabile pentru perioada 6 oct. 1941 - 10 apr. 1944

All the tariffs and rates, available for the period October 6th, 1941 - April 10th 1944

	1941 6 oct. Oct.	1942 ... mai May	1942 5 oct. Oct.	1941 1 feb. Feb.	1943 16 dec. Dec.
Scrisori 20 g pentru România Letters of 20 g for Romania	12	12	18	24	60
Scrisori interne 20 g pentru Transnistria Domestic letters of 20 g for Transnistria	6	6	...	12	60
Trepte de greutate 20 g Weight levels 20 g	6	6	12?	6	12
CP simple Ordinary postcard	6	6	6	12	30
CP ilustrate Picture postcards	6	6	6	12*	120
Taxa de recomandare Registered rate	12	12	30	30	120
Taxa expres Express rate	-	24	42	42	180
Taxa adeverire de primire Poste Restante Rate	-	12	30
Taxa Poste-Restante Rate for confirm reception	...	6	12
Taxa de reclamație obiecte înregistrate Petition rate for recorded objects	-	12	30
Idem neregistrate Idem for unrecorded	...	6	18
Taxă insuficientă de francare până la 3 lei Rate for incomplete franking up to 3 lei	...	6
Idem, până la 6 lei Idem up to 6 lei	...	12
Suprataxă avion 20 g Overtax par avion 20 g	...	6	12	18**	-
Ziare sau publicații 1 Kg sau fracțiuni de 1 Kg Newspapers or magazines 1 kg or fractions of 1 kg	...	6	...	12	...
Imprimare Printings	6?		
Cărți literare, didactice, științifice și diverse 1 Kg sau fracțiuni de 1 Kg Literature books, textbooks, scientific books and others 1 kg or fractions of 1 kg	...	12

* este posibil ca din iul./aug. 1943 tariful respectiv să fi fost 24 lei/it's possible from July/August 1943 = 24 lei;

** de la 1 aprilie 1943 / from April 1st 1943.

the tariff for letters, which remained differentiated. All the tariffs and rates, available for the period October 6th, 1941 - April 10th 1944, are presented in the table no. 4.

Since 1942 the external correspondence was accepted for the allied countries to Romania during the war against USSR. The correspondence from Transnistria addressed to countries as: Belgium, Germany including Austria, Switzerland, etc. was taxed with the same postal rates as for

Romania. All the publications reproduced the postal tariffs and rates in RKKS.

As Romania, Transnistria was using the system of sending the publications by the editors, the payment of the postal rates being made by cash.

Eng. Călin MARINESCU, is native of Dorohoi, Romania, and received his education in engineering. Working in philately: postal history in connection with Romania.
Contact: romexim.star@b.astral.ro

Poșta Română în Transnistria 1941-1944 (III)

Ing. Călin MARINESCU

6. Mărcile și întregurile poștale

Tarifele și taxele poștale erau achitate prin aplicarea de mărci poștale.

Pentru buna desfășurare a activității serviciului poștal român în Transnistria, la începutul lunii septembrie 1941 s-au adus mărci poștale uzuale în curs în România (cu efigia regelui Mihai I) și câte 50.000 de cărți poștale militare cu marcă fixă de 1 leu la fiecare oficiu poștal. Acestea trebuiau să satisfacă cerințele poștale până la emiterea unor mărci poștale și întreguri poștale speciale pentru Transnistria.

Prima serie de mărci poștale a fost emisă la 6 octombrie 1941, *Duca Vodă - domnul Moldovei și hatmanul Ucrainei* (Mi #7035, Yv #654-6, Zu #810-2, Sc #517-9), fiind compusă din trei valori: 6, 12 și 24 lei, tipărite pe hârtie cu filigran CC. Filigranele există în poziție normală sau răsturnată la toate valorile.

Instrucțiunile poștale au arătat chiar de la început că mărcile poștale emise pentru Transnistria aveau putere de francare numai pentru corespondențele care erau prezentate și expediate în și din acest teritoriu și nu puteau fi folosite la francare în România.

A doua serie de mărci poștale a fost emisă la 16 octombrie 1942: *Transnistria. Un an de la cucerire* (Fig. 6) fiind compusă

Fig. 6

varietăți. Astfel, la valoarea de 24+26 lei s-a constatat că marca 29 din coală (coala fiind formată din 50 de mărci poștale), adică penultima piesă din rândul al treilea al colii, are un punct de culoarea mărcii așezat în câmpul alb dintre cadrul exterior al mărcii și mâneca bustului lui Miron Costin, la circa 2 mm deasupra nucleului lui 2 din 24. De asemenea, s-a constatat că marca 50 din coală, adică ultima, are un punct, mai bine zis un cerc de culoarea mărcii, și anume, în câmpul alb dintre bust și cadrul mărcii, la circa 2,5 mm în fața frunții bustului. La aceeași valoare există o a treia varietate, care constă dintr-un punct așezat sub ultima literă a cuvântului (POȘTA) ROMÂNĂ și lipit de chenar (în partea dreaptă a mărcii). Acest punct se află pe marca a 43-a din coală și se repetă pe fiecare coală. O altă varietate constă în filigranul schimbat la valoarea 12+38 lei (violet). În timp ce la toate mărcile poștale din această serie filigranul CC este în picioare sau răsturnat, la această valoare se pare că se găsesc exemplare care au filigranul culcat. Se pare că această serie a fost tipărită și pe hârtie gri, dar există foarte puține asemenea exemplare.

A treia emisiune de mărci poștale pentru Transnistria și ultima, *Duca Vodă*, a fost tot o serie de mărci poștale uzuale. Emisă în iulie 1943, este alcătuită din 4 valori (3, 6, 12, 24 lei); exceptând prima valoare, celelalte erau o reluare a emisiunii din 1941 pe hârtie cu filigran MM. Și această serie a avut putere de francare numai în Transnistria (Mi #765-8, Yv #747-750, Zu #878-881, Sc #554-7). Emiterea mărcii cu valoarea de 3 lei este foarte curioasă. Nominalul de 3 lei nu corespunde nici unui tarif poștal cunoscut. De fapt, toate tarifele poștale aveau valori cu multiplu de 6.

Mărcile poștale uzuale din emisiunile 1941 și 1943 au fost vândute în România pentru filателиști începând de la 25 octombrie 1943 la toate ▶▶▶

oficiile poștale. Astfel se explică răspândirea lor destul de mare în stare neștampilată.

În afară de cele trei emisiuni, Guvernământul român al Transnistriei a comandat la Fabrica de timbre din București tipărirea a trei blocuri nedantelate (70 x 90 mm) *Crucea Roșie*, cuprinzând câte patru mărci din cele trei uzuale din 1941 de 6, 12 și 24 lei, având fiecare inscripțiile *Guvernământul civil al Transnistriei, pentru Crucea Roșie, 1943, LEI 300*. Tirajul era de 20.000 de bucăți (probabil din serii de trei blocuri), dar nici în luna iunie 1943 nu se luase vreo măsură referitoare la punerea lor în circulație. Din mărturiile unor martori oculari rezultă că întreg tirajul acestor blocuri a fost confiscat de militarii sovietici în anul 1944 și a fost vândut pe piața bucureșteană după război. Blocurile au fost tipărite pe hârtie cu filigran culcat la stânga sau la dreapta.

Seria *Frăția de arme. Suprațipar ODESA*, emisă la 16 octombrie 1941, nu poate fi inclusă în rândul mărcilor poștale ale Transnistriei întrucât nu a avut putere de francare a corespondenței în Transnistria sau din Transnistria spre România, ci numai a corespondenței prezentate la oficiile poștale din România. Corespondența franțată cu aceste mărci poștale expediată din Transnistria are caracter strict filatelic.

Tot cu putere de circulație numai în interiorul Transnistriei și din Transnistria spre România sau alte țări au fost tipărite două cărți poștale cu marcă fixă *Duca Vodă*, aceeași imagine de pe mărcile uzuale 1941 și 1943:

- 1942 marcă fixă de 6 lei maro (20 x 23,5 mm), cartea poștală având dimensiunile de la 146 x 106 mm la 152 x 106 mm (Cat.

Higgins and Gage No. 107);

- 1943 marcă fixă de 12 lei albastru (17,5 x 21,5 mm), cartea poștală având dimensiunile 152 x 104 mm (Cat. *Higgins and Gage No. 111*).

Pentru expedierea prin poștă a banilor a fost tipărit un formular de mandat poștal (148 x 105 mm) cu același tip de marcă fixă (19,5 x 23,5 mm) - fig. 7. Atât marca fixă cu valoarea nominală de 9 lei cât și inscripțiile de pe mandat au culoarea roșie. În afară de acest mandat poștal au fost folosite și mandate poștale românești de 3 lei, pe care erau lipite mărci poștale de 6 lei pentru completarea tarifului formularului de 9 lei.

S-a constatat că în unele cazuri (la Moghila, Tiraspol, etc.) au fost tolerate la expediere, chiar dacă nu corespundeau tarifelor poștale, cărți poștale simple în curs în România.

Prin Legea nr. 364 din 4 mai 1945 art. VI s-a prevăzut în România depunerea pentru distrugere a tuturor emisiunilor de mărci poștale legionare, fasciste, antisovietice, etc., în caz contrar pedeapsa fiind 5-11 ani de închisoare. Aceste mărci poștale trebuiau distruse pentru a nu dăuna relațiilor României cu Națiunile Unite, de fapt pentru a păstra relații bune cu trupele sovietice de ocupație din România. Emisiunile de mărci poștale ale Poștei române în Transnistria au fost considerate ca făcând parte din mărcile antisovietice și astfel au fost interzise. După evacuarea trupelor sovietice din România în anul 1958, și mai ales după anul 1964, era interzisă expunerea acestor mărci poștale la expoziții și comercializarea lor, dar era permisă deținerea lor în colecții filatelice. Catalogul Mărcilor

Postale Românești 1984 menționează toate cele trei emisiuni de mărci poștale transnistriene, fără a le reproduce, cu mențiunea *emisiune necomercializabilă, neexpozabilă*.

7. Ștampile poștale

Pe corespondențele poștale prezentate și sosite la oficiile și agențiile poștale din Transnistria s-au aplicat mai multe tipuri de ștampile:

- ștampile de zi pentru corespondență și mandate poștale;
- ștampile cu indicații de serviciu (recomandat, prin avion, etc.);
- ștampile de cenzură.

Pentru toată perioada cât a funcționat Poșta română în Transnistria, ștampilele poștale care s-au aplicat aveau inscripțiile cu litere ale alfabetului latin, în limba română, indiferent de tipul de ștampilă. De multe ori denumirea acestor unități poștale era gravată diferit pe ștampile. Se poate da cel mai elocvent exemplu: Moghila-Moghilev, dar numărul lor este destul de mare. De asemenea, denumirile de pe ștampile erau uneori diferite parțial față de denumirile oficiale ale unităților poștale.

Numărul relativ mare de oficii și agenții poștale (numai în iulie 1942 erau peste o sută) a determinat existența a probabil 300-400 de ștampile de zi pentru obliterarea corespondenței și a ziarelor.

A fost semnalată și o etichetă de recomandare din luna noiembrie 1941 a oficiului poștal din Tiraspol, dar aceasta trebuie confirmată și de alte exemplare.

Ing. Călin MARINESCU, născut în anul 1955 la Dorohoi, licențiat al Institutului Politehnic din Iași, Facultatea de inginerie chimică. Preocupări filatelice: istorie poștală în legătură cu România. Contact: romexim.star@b.astral.ro

Jurnal on line pentru filателиști

Romanian post in Transnistria 1941-1944 (III)

Eng. Călin MARINESCU

6. Stamps and postal stationeries

The postal charges and taxes were paid by affixing postage stamps.

For the normal operation of the Romanian postal service in Transnistria, at the beginning of September 1941, postage stamps in use in Romania (with the effigy of King Mihai I) and 50,000 military postcards with printed stamp of 1 leu were brought for every post office. These were supposed to satisfy the postal demands until the issuing of special postage stamps and postal stationeries for Transnistria.

The first issue of postage stamps was issued on October 6th, 1941, *Duca Vodă - domnul Moldovei și hatmanul Ucrainei/ Duca Vodă - the ruler of Moldavia and the hetman of Ukraine* (Mi #703-5, Yv #654-6, Zu #810-2, Sc #517-9) being of three values: 6, 12 and 24 lei, and printed on watermark paper with the letters CC. The watermark designs are in normal position or reversed to all the values.

The postal regulations stipulated just from the beginning that the postage stamps for Transnistria had franking validity only for the correspondence posted and delivered in and from this territory and they could not be used for franking inside Romania.

The second issue of postage stamps was issued on October 15th, 1942: *Transnistria. One year since its conquering* (Fig. 6), composed of three overtaxed values, 6+44 lei, 12+38 lei and 24+26 lei (Mi #752-4, Yv #696-8, Zu #859-861, Sc #B192-4). The postage stamps, having as unique illustration the bust of the historian Miron Costin, were printed on watermark paper with CC and crown, perforation 13½, run printing 70,000 series according to official sources.

The philatelic documentary sources, therefore less credible,

pagina 32 ✓

Fig. 7 - Mandat poștal transnistrian cu marca poștală fixă de 9 lei
Fig. 7 - Transnistrian postal payment order form with printed postage stamp of 9 lei

specified a run printing of 50,000 series. These postage stamps were sold, according to the directives, only in complete sets at the post offices from Transnistria and to the Transnistrian exhibition until November 30th, 1942, when they were withdrawn from circulation. The stamps of this issue had franking validity also only for the mail posted and delivered from Transnistria, in Romania being sold to the philatelists only.

The issue *Transnistria - One year since its conquering* was a commemorative issue of propaganda, issued mainly for getting some supplementary funds through its sale to the philatelists. It was proved from the beginning that the high nominal value of the set (due to overtax) made it less attractive to philatelists. Thus, at the auction of July 2nd, 1943 there have been sold almost 4,500 series each taxed 300 lei, which represented a doubling of their nominal value.

Some varieties of this issue were pointed out right in 1943. So that, for the stamp with the face value of 24+26 lei, the stamp no. 29 of the sheet (the sheet including 50 postage stamps), namely

the penultimate item of the third row of the sheet, has a point with the same color like the stamp located in the white space between the outside frame of the stamp and the arm of Miron Costin's bust, at approximate 2 mm over the kink of 2 from 24. It was observed also that the stamp no. 50 of the sheet, namely the last, has a point, better said a circle, of the stamp color, in the white space between the bust and the frame of the stamp, at 2.5 mm in front of the bust's forehead. At the same face value there is a third variety, which is a point put under the last letter of the word (POSTA) ROMANA and against the border (on the right side of the stamp). This point is on the stamp no. 43 of the sheet and is repeated on every sheet. Another variety consists of the changed watermark at the face value 12+38 lei (violet). If to all the postage stamps of the issue the CC watermark is endways or inverted, it seems that to this face value there are items which have the lain down watermark. It seems that this issue was printed also on grey paper, but such items are very rare.

The third issue of ▶▶▶

postage stamps for Transnistria and the last one, *Duca Vodă*, was also an issue of definitive stamps. Issued in July 1943, it consists of four values (3, 6, 12, 24 lei); apart of the first value, the other ones were a rerun of the issue of 1941 on MM watermark paper. This issue also has franking validity only in Transnistria (Mi #765-8, Yv #747-750, Zu #878-881, Sc #554-7). The issuing of the postage stamp of face value 3 lei is very curious. The face value of 3 lei is not adequate to any known postal charge. In fact all the postal charges had values representing multiple of 6.

The definitive postage stamps of the issues of 1941 and 1943 were sold in Romania for philatelists beginning with October 25th, 1943 to all the post offices. This explains their quite important distribution in mint condition.

Apart from those three issues, the Romanian Government of Transnistria ordered, to the Stamp Factory from Bucharest, the printing of three imperforated blocks (70 x 90 mm) *Crucea Roșie/Red Cross* comprising 4 stamps, from those definitive three ones of the issue of 1941, of 6, 12 and 24 lei face values, having each one the inscriptions: *Guvernământul civil al Transnistriei, pentru Crucea Roșie/The civil Government of Transnistria for The Red Cross, 1943, LEI 300*. The run printing was of 20,000 pieces (probably as sets of three blocks), but not even in June 1943 any measure regarding its issuing was taken. According to the testimonies of some eyewitnesses the entire run printing of these blocks was seized by the Soviet militaries in 1944 and sold on the Bucharest market after the war. The blocks were printed on paper with lain down, at right or at left watermark.

The issue *Frăția de arme/Army brotherhood, ODESA overprint*, is-

Eng. Călin MARINESCU, is native of Dorohoi, Romania, and received his education in engineering. Working in philately: postal history in connection with Romania.
Contact: romexim.star@b.astro.ro

sued on October 16th, 1941 cannot be included among the postage stamps of Transnistria because it had no franking validity for the correspondence in or from Transnistria to Romania, but only for the correspondence posted to the post offices in Romania. The correspondence stamped with these stamps sent from Transnistria has a strictly philatelic character.

Having circulation validity only inside Transnistria and from Transnistria to Romania or other countries, two postcards with *Duca Vodă* printed stamp, with the same image as the definitive stamps 1941 and 1943, have been printed:

- 1942 brown fixed stamp of 6 lei (20 x 23,5 mm), the postcard having the dimensions from 146 x 106 mm to 152 x 106 mm (Cat. *Higgins and Gage* No. 107);

- 1943 blue fixed stamp of 12 lei (17,5 x 21,5 mm), the postcard having the dimensions of 152 x 104 mm (Cat. *Higgins and Gage* No. 111).

For sending money by mail it was printed a postal payment order form (148 x 105 mm) with the same printed stamp (19,5 x 23,5 mm) - Fig. 7. Both, the printed stamp with face value of 9 lei and the order inscriptions, have red color. Apart from this postal payment order form there was used also Romanian payment order forms of 3 lei, with postage stamps of 6 lei applied for the completion of the postal charge of 9 lei of the form.

It was established that in some cases (Moghilău, Tiraspol, etc) simple postcards in use in Romania were tolerated for the dispatches, even if they were not according to the postal charges. By the Law no. 364 of May 4th, 1945, art. VI, in Romania it was provided the deposition, in order to be destroyed, of all legionary, fascist, anti-Soviet, etc, postage stamps issues, contrary the punishment will be imprisonment from 5 to 11 years. These postage stamps had to be destroyed to avoid damaging the Romanian relationship with the United Nations, in fact for keeping a good relationship with the Soviet occu-

pying troops on the Romanian territory. The postage stamp issues of the Romanian Post Office in Transnistria were considered as being part of the anti-Soviet postage stamps and therefore forbidden. After the evacuation of the Soviet troops from Romania in 1958 and especially after 1964 it was forbidden the display of these postage stamps at exhibitions and their marketing, but it was accepted their holding in philatelic collections. The *Catalogue of the Romanian postage stamps 1984* mention all three Transnistrian postage stamps issues, without reproducing them, with the note issue *not for marketing, not for exhibition*.

7. Postal postmarks

Many types of postmarks were applied on the postal mail posted and arrived at the post offices and agencies from Transnistria:

- Postmarks of everyday use/ usual postmarks/for the correspondence and postal payment order forms;

- Postmarks with service mentions (registered, par avion, etc.);
- Censorships cancellations.

For all the operating period of the Romanian post in Transnistria the applied postmarks had the letterings in Latin alphabet, in Romanian language, irrespective of the cancellation type. Many times the name of the same post office was engraved differently on cachets. The most relevant example could be: Moghilău-Moghilev, but their number is quite big. Also the name on the postmarks was sometimes partly different that the official name of the post offices. The relatively big number of post offices and agencies (just in July 1942 there were more than one hundred) caused the existence of about 300-400 usual postmarks for the cancellation of the correspondence and newspapers.

It was also pointed out a registration label from November 1941 of the Tiraspol post office, but it needs to be confirmed by other items.

pagina 33 ✓

Poșta Română în Transnistria, 1941-1944 (IV)

Ing. Călin MARINESCU

8. Cenzura corespondenței poștale

Birourile române de cenzură poștală erau organizate pe plan local de divizii, garnizoane, prefecturi, etc. De la înființarea sa, la 6 februarie 1942, un rol important în acest domeniu l-a avut Comandamentul Etapelor de Est în unire cu autoritățile civile.

Birourile române de cenzură poștală din Transnistria erau subordonate Marelui Stat Major român. Nu s-a putut stabili dacă subordonarea avea loc direct sau prin intermediul unui organ specializat de legătură.

Cenzura corespondenței poștale se executa după „Instrucțiuni pentru cenzurarea corespondenței interne și externe a Transnistriei” (Extras din Instrucțiunile Marelui Stat Major nr. 225.200 din 20 X 1942, valabile de la 15 dec. 1942).

Deși serviciul poștal român a fost deschis în Transnistria pe 3 septembrie 1941, fiind înființate unele oficii PTT române, nu s-a putut stabili cu exactitate dacă până la sfârșitul anului 1941 au fost înființate și alte birouri române de cenzură poștală în afară de Tiraspol și Balta.

Într-o primă etapă birourile române de cenzură poștală au fost înființate în razele de acțiune ale diviziilor române staționate în Transnistria și cu personal militar al acestor divizii, astfel:

- în raza de acțiune a Diviziei 1 Pază: Iampol, Moghilev (sau Moghilău), Rîbnița, Tulcin, Smerinca, Birzova și Tamașpol (sau Tomașpol),...
- în raza de acțiune a Diviziei 2 Pază: Berezovca, Oceacov,...
- în raza de acțiune a Diviziei 3 Pază: Ananiev, Balta, Dubăsari, Golta, Tiraspol,...
- în raza de acțiune a Diviziei 1 Fortificații: Ovidiopol,...

Birourile de cenzură a corespondenței Berezovca și Oceacov au fost înființate în conformitate

Fig. 8: Carte poștală cenzurată expedită din Moghilău la Baia de Fier - Județul Gorj, pe 9 feb.1944, francată cu mărci poștale transnistrene de 3 lei (Colecția Em. Săvoiu).

Fig. 8: Censored postcard sent from Moghilău to Baia de Fier - Gorj District, on February 9th, 1944, franked by Transnistrian postage stamps of 3 lei (Em. Săvoiu collection).

cu ordinul nr. 25.756 din 19 mai 1942 al Direcției PTT de pe lângă Guvernământul Transnistriei.

În Tabelul nr. 5 sunt prezentate Birourile române de cenzură poștală care au fost înființate în Transnistria și perioadele lor de funcționare. Pentru mai multe birouri de cenzură poștală au fost prezentate intervale mai mari în care se află datele de înființare și desființare ale lor, întrucât nu au putut fi identificate cu precizie, datorită lipsei informațiilor din Arhivele Militare.

Nu este exclus să mai fi existat și alte birouri române de cenzură poștală în afara celor menționate în Tabelul nr. 5 (Crivoi-Ozero, Niceanoe, etc...).

În a doua jumătate a anului 1942, funcționarea birourilor de cenzură poștală s-a bazat pe ordinul 25.756/942 privitor la norme generale de cenzură a corespondenței.

O problemă importantă cu care s-a confruntat Direcția PTT a Transnistriei și Marele Stat Major Român a fost transportul clandestin

de corespondență necenzurată prin persoane particulare.

Prin ordinul nr. 223.879 din 18 noiembrie 1942 s-a interzis militarilor de orice grad care plecau sau veneau de pe front să ducă sau să aducă cu ei scrisori particulare necenzurate. Acest ordin nu a fost însă respectat și transporturile clandestine de corespondență au continuat.

Printr-un nou ordin, la sfârșitul lunii decembrie 1942, s-au stabilit locurile unde urma să se facă controlul militarilor care veneau sau plecau în, sau din Transnistria, dacă au sau nu asupra lor corespondență clandestină necenzurată. Acestea erau: 1. Postul de control Tighina, 2. Podul Mareșal Antonescu, 3. Aeroportul Tiraspol, 4. Garnizoanele Moghilev, Dubăsari și Cetatea Albă.

Prin nota Marelui Stat Major nr. 227.432 din 18 nov. 1942 se constatau erori la cenzurarea corespondenței în Transnistria:

«1. Pe corespondența prezentată la oficiul poștal Tulcin se aplică atât ștampila oficiului ▶▶▶

Fig. 9: Ziarul "Pribugskie Izvestia" expedit din Golta către București pe 18 iunie 1943 (colecția Em. Săvoiu).

Fig. 9: The "Pribugskie Izvestia" newspaper sent from Golta to Bucharest on June 18th, 1943 (Em. Săvoiu collection).

civil cât și ștampila „Cenzurat - Oficiul Poștal Militar Nr. 122”. În acest mod se divulgă dislocarea oficiului poștal militar n. 122.

2. Corespondența redactată în limbile rusă și ucraineană și care se schimbă între Transnistria și restul țării, urmează să fie cenzurată de către Serviciul Cenzurii Corespondenței Externe din București (ordinul nr. 220.930 din 23 sept. al M.St.M.).

Această dispozițiune a fost comunicată oficiilor poștale din Transnistria de către Direcția Generală PTT cu nr. 187.222/154.164/1942. Totuși, unele organe ale cenzurii din Transnistria au cenzurat și trimis la destinatar scrisori din această categorie».

La 15 decembrie 1942 au intrat în vigoare „Instrucțiuni pentru cenzurarea corespondenței interne și externe a Transnistriei”. Acestea erau un extras din „Instrucțiunile M.St.M. nr. 225.200 din 20 oct.1942”, completate cu unele dispoziții specifice activității cenzurii în Transnistria. Pe data de 24 ianuarie 1943 s-a dat un ordin ca în fiecare garnizoană să se înființeze câte un birou de cenzură poștală (acolo unde nu existau).

Limbile admise la redactarea corespondenței

La înființarea Direcției PTT a Transnistriei și implicit a Cenzurii

Corespondenței Poștale, în toamna anului 1941 a fost admisă corespondența poștală redactată exclusiv în limba română. În luna octombrie 1942 s-a aprobat corespondența cu Țara în limbile rusă și ucraineană, iar în luna decembrie 1942 era deja admisă corespondența redactată în limbile: română, germană, rusă, ucraineană, italiană, franceză, spaniolă, ungară, croată și slovacă. Adresa trebuia însă scrisă obligatoriu cu litere latine.

Telegramele erau admise numai în limba română și în luna martie 1943.

Ștampilele de cenzură

La fel cu ștampilele birourilor de cenzură poștală internă și ștampilele aplicate la birourile române de cenzură poștală din Transnistria se pot clasifica astfel: 1. Ștampilele destinate atestării cenzurării corespondenței.

Primele ștampile de atestare a cenzurii folosite la birourile de cenzură poștală din Transnistria au avut inscripția CENZURAT încadrată într-un dreptunghi. Aceste ștampile au fost folosite atât în anul 1941, cât și în anul 1942 până în jurul lunii iulie 1942 (în unele cazuri și mai târziu).

Ordinul circular poștal nr. 399/942 preciza:

«Ni se aduce la cunoștință că

unele oficii (din România - n.a.) supun din nou la cenzură sau înapoiază la origine corespondențele poștale expediate din Transnistria, pentru motivul că acestea poartă numai ștampila „Cenzurat” și semnătura cenzurului, iar nu și numele județului și numărul cenzurului.

Deoarece birourile de cenzură poștală din Transnistria nu au ștampile speciale cu inscripția județului și numărul cenzurului...».

Din luna iulie 1942 s-au introdus și în Transnistria ștampiluri asemănătoare celor folosite în România, având ca text: cuvântul „CENZURAT”, numele biroului de cenzură poștală și numărul cenzurului.

Asemenea ștampile au fost folosite până la desființarea cenzurii române în Transnistria.

II. Ștampile pentru corespondența interzisă a se cenzura.

Toate birourile de cenzură poștală de pe lângă oficiile PTT din reședințele de județe au fost dotate cu ștampiluri dreptunghiulare cu textul „OPRIT A SE CENZURA”, fără numele biroului de cenzură. Probabil și celelalte birouri de cenzură poștală au fost dotate cu ștampiluri asemănătoare.

9. În loc de concluzii

În urma ofensivelor armatelor sovietice începute la sfârșitul lunii ianuarie și începutul lunii ▶▶▶▶

martie 1944, administrația română a fost nevoită să se retragă din Transnistria și birourile române de cenzură poștală au fost desființate. Nu s-au putut găsi datele exacte de desființare ale acestora, dar probabil desființarea a avut loc în cel puțin două etape în lunile februarie-martie 1944.

Mărcile și întregurile poștale emise de Poșta Română pentru Transnistria între anii 1941-1943 au fost incluse între mărcile poștale românești care au avut putere de circulație în România, atât de cataloagele mărcilor poștale românești, cât și de cele inter-

naționale, ceea ce este o mare greșeală întrucât, așa cum s-a arătat, aceste mărci și întreguri poștale nu au avut putere de circulație în România. Mai curios este faptul că, deși această greșeală a fost semnalată încă din anul 1990, ea nu a fost remediată până în prezent.

Informații detaliate despre ștampilele poștale aplicate la unitățile poștale din Transnistria pot fi urmărite în volumul cercetătorului Horst Scherrer („Transnistrien 1941-1944”, Germania, 2003), iar despre birourile de cenzură și activitatea acestora, cât și alte informații poștale în

domeniu, pot fi urmărite în volumul autorului („Cenzura poștală militară în România 1940-1946”, București, 2002). Unitățile poștale române din Transnistria și perioadele lor de funcționare pot fi urmărite detaliat în volumul autorului („Oficiile, agențiile și gările poștale în România 1850-1950”, București, 1999).

Ing. Călin MARINESCU, născut în anul 1955 la Dorohoi, licențiat al Institutului Politehnic din Iași, Facultatea de inginerie chimică. Preocupări filatelice: istorie poștală în legătură cu România. Contact: romexim.star@b. astral.ro

Romanian Post in Transnistria, 1941-1944 (IV)

Eng. Călin MARINESCU

8. The postal censorship

The Romanian offices for postal censorship were organized on local level by divisions, garrisons, prefectures, etc. Since its foundation, on February 6th, 1942, an important role in this field had the Headquarters of the East Stages together with the civil authorities.

The Romanian offices for postal censorship from Transnistria were subordinated to the Romanian Headquarters. It could not be established if the subordination was directly or through a connecting specialized organism.

The postal censorship was made following „The Instructions for internal and external postal censorship of Transnistria” (Excerpt from the Headquarters Instructions No. 225.200 of October 20th, 1942 in use since December 15th, 1942).

Even if the Romanian postal service was opened in Transnistria on September 3rd, 1941, being founded some Romanian post offices, it could not be precisely established if until the end of 1941 other Romanian offices for postal censorship were founded, except those from Tiraspol and Balta.

At first stage the Romanian offices for postal censorship were founded at the incidence of the Romanian divisions stood in Transnistria and with the staff of these divisions, as following:

- at the incidence of the 1st Division Safeguard: Iampol, Moghilev (or Moghilău), Ribnița, Tulcin, Smerinca, Birzula and Tamașpol (or Tomașpol)...

- at the incidence of the 2nd Division Safeguard: Berezovca, Oceacov...

- at the incidence of the 3rd Division Safeguard: Ananiev, Balta, Dubăsari, Golta, Tiraspol...

- at the incidence of the 1st Division Fortifications: Ovidopol...

The offices for postal censorship Berezovca and Oceacov were

Fig. 10: Scrisoare recomandată cenzurată, expediată de la Odesa la București pe 3 martie 1944 - dată foarte târzie (colecția Em. Săvoiu).

Fig. 10: Censored registered letter, sent from Odessa to Bucharest on March 3rd, 1944 - very late date (Em. Săvoiu collection).

founded following the Order no. 25.756 of May 19th, 1942 of the PTT Direction belonging to the Government of Transnistria.

In the Table no. 5 are included the Romanian offices of postal censorship founded in Transnistria and their operating period. For many offices of postal censorship there are shown longer periods, including the data of their foundation and closure, because

it was not possible to make a precise identification.

It is not excluded that other Romanian offices for postal censorship have been existed besides those mentioned in the Table no. 5 (Crivoi-Ozero, Niceanoe, etc...).

In the second half of the year 1942 the operating period of the postal censorship offices was based on the Decree 25.756/942 regarding the general guidelines for the postal censorship.

An important problem for the PTT Direction of Transnistria

În toate cataloagele trebuie creat un nou capitol în care se vor face următoarele mențiuni:
„Poșta Română în Transnistria 1941-1944”

Mărci poștale	Nr. cat.		
1941, 6 oct.		Duca Vodă, domnul Moldovei și hatmanul Ucrainei	Heliogravură, Filigran CC, Dant. 13½,
	1	6 lei maro	25 x 30 mm
	2	12 lei violet	25 x 30 mm
1942, 16 oct.		Transnistria. Un an de la cucerire (Miron Costin)	Heliogravură, Filigran CC, Dant. 13½, Tiraj 70.000
	4	6+44 lei sepia	22 x 38 mm
	5	12+38 lei violet	22 x 38 mm
1943, iulie		Duca Vodă, domnul Moldovei și hatmanul Ucrainei	Heliogravură, Filigran MM, Dant. 13½,
	7	3 lei portocaliu	25 x 30 mm
	8	6 lei maro	25 x 30 mm
	9	12 lei violet	25 x 30 mm
	10	24 lei albastru	25 x 30 mm
Mărci poștale neemise			
1943		Crucea Roșie - Duca Vodă, domnul Moldovei și hatmanul Ucrainei	Heliogravură, Nedant.
	I	Bloc-Coliță 300 lei (4 x 6 lei)	70 x 90 mm
	II	Bloc-Coliță 300 lei (4 x 12 lei)	70 x 90 mm
	III	Bloc-Coliță 300 lei (4 x 24 lei)	70 x 90 mm
Cărți poștale			
1942	1	6 lei maro	146-152 x 106 mm (20 x 23,5 mm)
1943	2	12 lei albastru	152 x 104 mm (17,5 x 21,5 mm)
Mandate poștale			
1942/43	1	9 lei roșu	148 x 105 mm (19,5 x 23,5 mm)

and the Romanian General Army Headquarters was the clandestine transport of the uncensored correspondence by private persons.

By the Decree no. 223.879 of November 18th, 1942 it was forbidden for the military men of all degrees, departing or coming from the front, to take or bring with them uncensored private letters. But this decree was not followed and the clandestine transport of the correspondence continued.

By a new decree, at the end of December 1942, were established the places where is made the control of the militaries who were going to come or to leave in, or from Transnistria, if they have or not to them clandestine uncensored correspondence. These were: 1. The check point Tighina, 2. The bridge „Marshal Antonescu”, 3. Tiraspol Airport, 4. Moghilev, Dubăsari and Cetatea Albă.

By the Note of the General Headquarters no. 227.432 of November 18th, 1942 some errors were ascertained to the postal censorship of the correspondence in Transnistria:

«1. On the correspondence handed over to the Tulcin post office is applied the civil post office cachet and also the cachet "Censorship - Military Post Office no. 122". By this way the dislocation of the military post office no. 122 is blabbed.

2. The correspondence written in Russian and Ukrainian language and which is changed between Transnistria and the other regions of the country is going to be censored by the Censorship Office of the External Correspondence from Bucharest (The Decree no. 220.930 of September 23rd of M.St.M.).

This order was communicated to the post offices from Transnistria by the PTT General Direction under the number 187.222/154.164/1942. But some organisms of the censorship from Transnistria censored and sent to the addressees some letters belonging to this category».

On December 15th, 1942 the

Tabel nr. 5/Tabel no. 5

Nr. crt.	Biroul de cenzură poștală Postal censorship office	Perioada de funcționare Operating period
1.	ANANIEV	...1941/nov. 1942 - mar. 1944 1941/Nov. 1942 - Mar. 1944
2.	BALTA	sept./oct. 1941 - mar. 1944 Sept./Oct. 1941 - Mar. 1944
3.	BEREZOVCA	19 mai/iun. 1942 - mar. 1944 May 19 / June 1942 - Mar. 1944
4.	BIRZULA	...dec. 1941 - mar. 1944 Dec. 1941 - Mar. 1944
5.	DUBĂSARI	...1941/...oct. 1942 - mar. 1944 1941/Oct. 1942 - Mar. 1944
6.	GOLTA	...1941/iul. 1942 - feb./mar. 1944 1941/July - Feb./Mar. 1944
7.	GRIGORIOPOL	...1941/dec. 1942 - mar. 1944 1941/Dec. 1942 - Mar. 1944
8.	IAMPOL	...1941/iun. 1942 - mar. 1944 1941/June 1942 - Mar. 1944
9.	MOGHILEV	...dec. 1941 - mar. 1944 Dec. 1941 - Mar. 1944
10.	OCEACOV	19 mai/iun. 1942 - mar. 1944 May 19/June 1942 - Mar. 1944
11.	ODESA	22 oct. 1941-mar. 1944 Oct. 22, 1941 - Mar. 1944
11A	ODESA II GARĂ	feb. 1943 - mar. 1944 Feb. 1943 - Mar. 1944
12.	OVIDIOPOL	...1941/dec. 1942 - mar. 1944 1941/Dec. 1942 - Mar. 1944
13.	RÎBNIȚA	...1941/dec. 1942 - mar. 1944 1941/Dec. 1942 - Mar. 1944
14.	RAZDELNAIA	feb. 1943 - mar. 1944 Feb. 1943 - Mar. 1944
15.	SMERINCA	feb. 1943-feb./mar. 1944 Feb. 1943 - Feb./Mar. 1944
16.	TAMAȘPOL	...ian. 1943... Jan. 1943
17.	TIRASPOL	sept./oct. 1941 - mar. 1944 Sept./Oct. 1941 - Mar. 1944
18.	TULCIN	...1941/iun. 1942 - feb./mar. 1944 1941/June 1942 - Feb./Mar. 1944
19.	VAPNIARCA	feb. 1943-feb./mar. 1944 Feb. 1943 - Feb./Mar. 1944
20.	VARVAROVCA	feb. 1943 - feb./mar. 1944 Feb. 1943 - Feb./Mar. 1944

„Instructions for the postal censorship of the internal and external correspondence of Transnistria” were entered forcibly. These ones were excerpt from „The Instructions of the M.St.M. no. 225.200 of October 20th, 1942, completed

with some specific orders of the censorship in Transnistria.

On January 24th, 1943 it was stipulated by an order the foundation, in every garrison, of a postal censorship office (where these did not exist). ▶▶▶

In all the catalogues must be introduced a new chapter where the following mentions will be done:
„The Romanian Post in Transnistria, 1941-1944”

Postage stamps	Cat. no.		
Oct. 6 th , 1941		Duca Voda, the ruler of Moldavia and the hetman of Ukraine	Photogravure, Watermark CC, Perf. 13½,
	1	6 lei brown	25 x 30 mm
	2	12 lei violet	25 x 30 mm
	3	24 lei blue	25 x 30 mm
Oct. 16 th , 1942		Transnistria. One year since the conquering (Miron Costin)	Photogravure, Watermark CC, Perf. 13½, Run printing 70.000
	4	6+44 lei sepia	22 x 38 mm
	5	12+38 lei violet	22 x 38 mm
	6	24+26 lei blue	22 x 38 mm
July, 1943		Duca Voda, the ruler of Moldavia and the hetman of Ukraine	Photogravure, Watermark MM, Perf. 13½,
	7	3 lei orange	25 x 30 mm
	8	6 lei brown	25 x 30 mm
	9	12 lei violet	25 x 30 mm
	10	24 lei blue	25 x 30 mm
Unissued stamps			
1943		Red Cross - Duca Voda, the ruler of Moldavia and the hetman of Ukraine	Heliogravură, Nedant.
	I	Block - souvenir sheet 300 lei (4 x 6 lei)	70 x 90 mm
	II	Block - souvenir sheet 300 lei (4 x 12 lei)	70 x 90 mm
	III	Block - souvenir sheet 300 lei (4 x 24 lei)	70 x 90 mm
Post cards			
1942	1	6 lei brown	146-152 x 106 mm (20 x 23,5 mm)
1943	2	12 lei blue	152 x 104 mm (17,5 x 21,5 mm)
Postal payment order			
1942/43	1	9 lei red	148 x 105 mm (19,5 x 23,5 mm)

The languages accepted for the letters editing. At the foundation of the PTT Direction of Transnistria and implicitly of the Censorship of the Postal Correspondence, in the autumn of 1941 was accepted the postal correspondence edited exclusively in Romanian language. In October 1942 it was accepted the correspondence with the Country (Romania) in Russian and Ukrainian languages and in December 1942 was already accepted the correspondence edited in: Romanian, German, Russian, Ukrainian, Italian, French, Spanish, Hungarian, Croatian and Slovakian languages. The address had to be compulsory written with

Latin characters.

The telegrams, also in March 1943, were accepted only in Romanian language.

Censorship cancellations. As the cancellations of the post offices for the internal censorship, the cancellations of the Romanian post offices for censorship from Transnistria could be classified as follows:

1. *The cancellations designed to attest the censorship of the correspondence.*

The first cancellation attesting the censorship used at the postal censorship offices from Transnistria had the inscription CENZURAT framed in a rectangle. These cancellations were used in 1941 and

also in 1942 until July (in some cases even lately).

The circular postal order no. 399/942 stipulated:

„We are informed that some offices (from Romania - author's note) submitted again to the censorship or send back to the sender the correspondence sent from Transnistria because this one bears only the cancellation «Censored» and the censor's signature, and not the name of the district and the number of the censor.

Because the postal censorship offices from Transnistria do not have special cachets with the inscription of the district and the number of the censor...” ▶▶▶

Since July 1942 were introduced in Transnistria similar cachets like those used in Romania, having as text the words „CENZURAT” (CENSORED), the name of the postal censorship office and the name of the censor.

Such cancellations were used until the abolishment of the Romanian censorship in Transnistria. *Il. Cachets for the correspondence forbidden to the censorship.*

All the offices for postal censorship belonging to the PTT offices from the district capitals were tooled with rectangular cachets with the text „OPRIT A SE CENZURA” (FORBIDDEN TO BE CENSORED) without the name of the censorship office. Probably the other postal censorship offices were tooled also with such cachets.

9. Instead of conclusions

After the offensives of the Soviet armies began at the end of January and the beginning of

March 1944, the Romanian administration was obliged to retreat from Transnistria and the Romanian offices for postal censorship were put out of service. It was not possible to find the data of their abolishment, but probably the abolishment was made in two stages during February-March 1944.

The stamps and the postal stationeries issued by the Romanian Post Office for Transnistria between 1941-1943 were included among the Romanian postage stamps having postal validity inside Romania by the Romanian stamps catalogues and also by the international ones, which is a great mistake because, as it was shown, this stamps and postal stationeries had not postal validity inside Romania. More curious is the fact that even this mistake was pointed out since 1990, it was not righted until nowadays.

Detailed information about the postmarks applied at the post offices from Transnistria can be found in the book of the researcher Horst Scherrer („Transnistrien 1941-1944”, Germany, 2003), and about the censorship offices, their activity and other specific postal information can be found in the author's book („Postal military censorship in Romania 1940-1946”, Bucharest, 2002). The Romanian post offices from Transnistria and their operating periods can be found in the author's book („The post offices, agencies and railway stations from Romania 1850-1950”, Bucharest, 1999).

Eng. Călin MARINESCU, is native of Dorohoi, Romania, and received his education in engineering.

Working in philately: postal history in connection with Romania.

Contact: romexim.star@b.astral.ro

Bibliografie selectivă/Selective bibliography

[1] România în anii celui de-al Doilea Război Mondial, Editura Militară, București, 1989

[2] I. Milat, Transnistria, Un an de la căderea Odesei, 16 oct. 1941-16 oct. 1942, București, 1942

[3] Buletinul P.T.T., București, 1941-1944

[4] Vasile Netea, Transnistria, București, 1943

[5] Paul St. Iliin, Transnistria și Ucraina, București 1941

[6] Revista Societății Filatelice Române, București, 1941-1944

[7] Chris Trevers, Transnistria -

some notes on the cancellations and markings used under the Romanian administration, The NSW Philatelist, nr. 2/1981

[8] Chris Trevers, Further information on the Romanian administration of Transnistria in WWII, The NSW Philatelist, nr. 3/1989

[9] Călin Marinescu, Poșta română în Transnistria, Filatelia, nr. 11-12/1990

[10] Călin Marinescu, The Romanian Postal Service in Transnistria 1941-1944, The NSW Philatelist, nr. 4/1992, The Roma-

nian Postal History Bulletin, nr. 1/1993

[11] Dan Grecu, Ovidiu Reu, Transnistrian Date Cancellations and Censor Markings 1941-1944, The Romanian Postal History Bulletin, nr. 1, 2/1995

[12] Călin Marinescu, Cenzura poștală militară în România 1940-1946, București, 2002

[13] Călin Marinescu, Oficiile, agențiile și gările poștale în România 1850-1950, București, 1999

[14] Horst Scherrer, Transnistrien 1941-1944, Germania, 2003

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ►

Romfilatelia la târgul Print&Sign 2009 desfășurat în perioada 30 septembrie - 3 octombrie 2009.

Romfilatelia a participat la concursul prin înscrierea la două secțiuni din cele opt, iar lucrările câștigătoare au fost: la secțiunea CARTE LEGATĂ - locul 1 cu lucrarea *Simțurile în Pictură* și locul 2 cu lucrarea *Catalog - 150 de ani de la apariția primelor*

pagina 18 ✓

mărci românești; la secțiunea TIPĂRITURĂ DE ÎNALTĂ SECURITATE - locul 2 pentru emisiunea de mărci poștale *EFIRO 2008* și locul 3 pentru emisiunea de mărci poștale *Sprîjin pentru nevăzători*. Rezultatele obținute onorează *Romfilatelia* și în același timp impun un standard de calitate pentru viitoarele proiecte și lucrări.

(Valentin Grădescu)

